

12.

ΤΟ ΑΤΟΛΜΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΥ.
Η ΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '20
ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΙ

12.1

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΟΥ ΑΛΥΤΡΩΤΙΣΜΟΥ

Υστερα από την “αστική” επανάσταση που έφερε στο προσκήνιο τον Ελευθέριο Βενιζέλο, μέσα σε μια φορτισμένη ατμόσφαιρα από τον πολιτικό διχασμό, προσαρτώνται τα Ιωάννινα, η Θεσσαλονίκη, η Χίος, η Σάμος, η Μυτιλήνη, η Κρήτη. Στην κατάληψη εδαφών στη Μικρά Ασία, που έχει συμφωνηθεί ανάμεσα στους Συμμάχους και την Οθωμανική Αυτοκρατορία, εναντιώνονται οι επαναστάτες του Κεμάλ που αναλαμβάνουν πολεμική δράση κατά των ελληνικών δυνάμεων κατοχής. Είναι η Καταστροφή του '22. Το 1923 ο Βενιζέλος συνάπτει με τον Κεμάλ συμφωνία για την υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών. Στην ήδη δοκιμασμένη Ελλάδα καταφθάνουν τα κύματα των προσφύγων.

Τις συγκλονιστικές αυτές καταστάσεις αντιμετωπίζουν όλοι οι Έλληνες, χωρίς εξαίρεση· και οι συγγραφείς, φυσικά, που κι αυτοί έχουν πολεμήσει σε διάφορα μέτωπα. Όσοι επιστρέφουν, βρίσκονται σε μια Αθήνα γεμάτη πρόσφυγες. Συζητούν για τα πολιτικά, για το μέλλον. Ο πρώιμα ωριμασμένος Άγγελος Τερζάκης περιγράφει την πρωτεύουσα την επαύριο της Καταστροφής με αυτά τα λόγια:

